

OPPEJA JA ONNISTUMISIA YTM-RISKIENHALLINNASSA

SIMO SAUNI, CENSEO OY, RATA 2016

MIKÄ ON RISKIENARVIOINNIN PERIMMÄINEN TAVOITE

- Onko tavoitteena saada riskienarvioinnissa sellainen tulos, jonka tarkastuslaitos hyväksyy?
 - Muutoksen merkittävyyden arviointi?
- Onko tavoitteena varmistaa, että muutos ei vaaranna rautatiejärjestelmän turvallisuutta?
 - Tunneimmeko rautatiejärjestelmän turvallisuustason?
 - Onko turvallisuustaso koko rataverkossa samalla tasolla?

MILLOIN ONNISTUMME RISKIENARVIOINNISSA

- Tunnistamme lukuisia vaaroja? Tunnistamme uusia vaaroja ja uhkia? Meille uusia vaaroja?
- Kohteen käytön turvallisuus paranee? Miten mitataan muutosta?
- Kohteessa ei tapahdu onnettomuuksia tai vaaratilanteita? Miten tätä seurataan ja miten voidaan todeta onnettomuuksien vähenevän?

MIHIN KESKITYMME RISKIENARVIOINNISSA

- Keskitymmekö muutoseikkoihin ja vaararekisterilomakkeen kohtien täyttöön? Osaanko laittaa asiat oikeaan ”ruutuun”?
- Onko vaarojen tunnistaminen riittävää ja tunnistusmenetelmät asianmukaiset? Riittääkö yksi tunnistusmenetelmä?
- Onko riskin suuruuden arviointi perusteltua?
- Miten laadimme riskienhallintatoimenpiteet?

MIHIN VOIMME LUOTTAA RISKIENARVIOINNISSA

- Takaako sääntöjen ja ohjeiden noudattaminen riittävän turvallisuuden?
- Voidaanko luottaa, että suunnitteluperusteiden noudattaminen ei lisää riskiä?
- Kuinka voimme varmistua, että käytännesääntö sopii arvioitavaan kohteeseen? Tunnemmeko riittävästi sen reunaehdot?
- Voimmeko luottaa riskienhallintatoimenpiteen vaikutukseen?

MIKÄ ON RIIPPUMATTOMAN TURVALLISUUSARVIOINNIN TARKOITUS

- Mikä on turvallisuusarvioinnin päätarkoitus?
- Syntyykö muodollisuuden varmistamisesta tarkastuksen päätarkoitus?
- Onko olemassa nykyistä parempia menettelyjä?
- Onko riippumattomuus muodollista vai todellisuutta?
- Onko turvallisuuden varmistaminen tärkeämpää kuin riippumattomuus?

RISKIENARVIOINNIN KOHTEEN RAJAUS

- Voidaanko riskienarviointia rajata osajärjestelmittain vai pitääkö muutosta arvioida kokonaisuutena?
- Hankkeeseen liittyvän muun muutoksen (toiseen osajärjestelmään tehdyn muutoksen) vaikutuksen ottaminen huomioon osajärjestelmän muutoksessa.
- Hankkeessa voi olla muitakin muutoksia, joilla on vaikutuksia rautatiejärjestelmän turvallisuuteen (toiminnalliset muutokset, liikenteelliset muutokset, kolmannen osapuolen tekemät muutokset).

ONKO KOHTEN ELINKAAREN TURVALLISUUDEN HUOMIOONOTTAMINEN TARKASTELUSSA EDES MAHDOLLISTA

- Muutoksen kohteena olevilla rakenteilla, laitteilla ja toiminnoilla on eripituinen elinkaari.
- Tietämys ja käsitys turvallisuudesta muuttuvat samalla turvallisuusvaatimukset.
- Tekniikka kehittyy (turvalaitteet, kalusto, tiedonvälitys).
- Muutoksia rautatieliikenteessä on vaikea arvioida (valtion rautateistä siirtyminen monen toimijan ympäristöön).

RISKIN SIIRTÄMINEN TOISELLE OSAPUOLELLE

- Miten käytännössä siirrämme riskin toiselle osapuolelle?
- Riskin ja riskienhallintatoimenpiteen siirtäminen toiselle osapuolelle (kunnossapito, operaattori, toinen rataverkon haltija, rautatiealueen lähellä oleva toimija).
- Jääkö riski avoimeksi, jos sopimusta/tietoa riskienhallintatoimenpiteestä ei saada toiselta osapuolelta?
- Milloin riskin siirron voidaan katsoa tapahtuneen?

OSAAMMEKO ARVIOIDA RISKIN SUURUUTTA

- Riskimatriisin käyttö vaatii kehittämistä, seurauksen vakavuus voi vaihdella riippuen vaaran kuvauksesta.
- Riskimatriisin käyttäminen vaatisi aina perustelut, jotta voidaan jälkeenpäin arvioida riskienarvioinnin laatua.
- Ohjaako lopputulos riskin suuruuden arviointia – riskienhallintatoimenpiteiden laadinnan välttäminen?
- Miten riskin suuruudesta päätetään (keskustelu, äänestys, puheenjohtajan päätös, vanhan kaavan mukaan)?

KIITOS MIELENKIINNOSTA!
CENSEO – TURVALLISUUDEN ASIAANTUNTIJA

www.censeo.fi

CENSEO